

Bijna de helft van de ondernemers verhoogde de prijzen om stijgende kosten op te vangen

ING Onderzoek: onzekerheid over kosten en beleid remt investeringen van ondernemers

Nederlandse ondernemers willen vooruit, maar stijgende kosten en onzekerheid over beleid beperken hun ruimte om te investeren, blijkt uit onderzoek van ING onder ruim 500 Nederlandse zzp'ers en kleinbedrijven (voornamelijk 2-20 werknemers). Bijna de helft van de mkb'ers verhoogde de prijzen om stijgende kosten op te vangen en ongeveer één op de zes ondernemers stelde daardoor investeringen uit. Inmiddels maken bijna drie op de tien ondernemers zich regelmatig zorgen over de financiële gezondheid van het bedrijf, 10% hoger dan vorig jaar. Tegelijk heeft ongeveer de helft weinig of geen vertrouwen in een positieve bijdrage van overheidsbeleid aan het ondernemersklimaat.

Arjen Hoekstra, directeur Kleinzakelijk bij ING: "De boodschap uit ons jaarlijkse financial health onderzoek is duidelijk; ondernemers hebben behoefte aan een koers waarop zij kunnen bouwen. De meeste bedrijven staan er vandaag nog redelijk goed voor, maar kijken met minder vertrouwen dan vorig jaar naar morgen. Stijgende kosten en een onduidelijke beleidskoers maken dat zij eerder wachten met investeren in groei, mensen en hun eigen financiële zekerheid."

"De boodschap uit ons jaarlijkse financial health onderzoek is duidelijk; ondernemers hebben behoefte aan een koers waarop zij kunnen bouwen."

Arjen Hoekstra, directeur Kleinzakelijk bij ING

Ondernemers vragen om voorspelbare koers

Een ruime meerderheid van de ondernemers noemt het eigen bedrijf nog financieel gezond. Binnen het mkb zijn zakelijke dienstverleners financieel positiever (78%) dan mkb'ers in landbouw, visserij en nijverheid (63%). Over de metingen van de afgelopen drie jaar is bij

zowel zzp'ers als mkb'ers een minder positieve lijn zichtbaar in de beoordeling van hun financiële gezondheid.

De helft heeft weinig vertrouwen dat het nieuwe overheidsbeleid positief bijdraagt aan het ondernemersklimaat. Ondernemers wijzen daarbij vooral op stijgende lasten, veranderende regels en een gebrek aan een voorspelbare koers. Zzp'ers noemen de regelgeving rond zelfstandig ondernemerschap, terwijl mkb'ers vaker wijzen op wetgeving rond personeel, vergunningen, fiscaliteit en verduurzaming. Beide groepen zeggen dat onzekerheid beslissingen over investeringen, personeel en groei bemoeilijkt.

"Stabiele fiscale kaders, uitvoerbare regels en realistische overgangstermijnen geven ondernemers de ruimte om te investeren in mensen, verduurzaming en productiviteit. "

Arjen Hoekstra, directeur Kleinzakelijk bij ING

"Stabiele fiscale kaders, uitvoerbare regels en realistische overgangstermijnen geven ondernemers de ruimte om te investeren in mensen, verduurzaming en productiviteit. Zo versterken we het groeivermogen en de veerkracht van de Nederlandse economie," vervolgt Hoekstra.

Financiële ruimte maakt investeren mogelijk

Bijna de helft van de mkb'ers verhoogde de prijzen om stijgende kosten op te vangen. Onder zzp'ers deed bijna vier op de tien dat. Ondernemers bespaarden daarnaast op kosten en ongeveer één op de zes stelde investeringen uit om hogere kosten op te vangen. Ook breder werkt financiële onzekerheid door in keuzes voor later. Mkb'ers stellen vooral groei, personeel en verduurzaming uit.

Investeren in de eigen weerbaarheid vraagt daarnaast financiële ruimte. Slechts één op de vijf zzp'ers en bijna twee op de vijf kleine mkb'ers heeft ruimte voor duurzaamheidsinvesteringen; terwijl ruim een derde van de mkb'ers en 25% van de ZZP'ers, een stijging van 8% t.o.v. vorig jaar, deze investeringen essentieel vindt voor de financiële stabiliteit. Van de ongeveer 30% ondernemers die geen pensioen opbouwen, noemt rond de

helpt onvoldoende financiële ruimte als belangrijkste reden. Een ruime meerderheid van de zzp'ers en meer dan de helft van de zelfstandig ondernemers binnen het mkb heeft geen AOV. Voor ruim de helft van deze onverzekerde ondernemers is de premie te hoog.

Onderzoekverantwoording

Het online onderzoek is in opdracht van ING uitgevoerd door Ruigrok Onderzoek en Advies. In totaal vulden 262 zzp'ers en 277 mkb'ers de vragenlijst volledig in. Na uitsluiting van deelnemers die niet bevoegd waren om financiële beslissingen te nemen, bestaat de gekwalificeerde netto steekproef uit 514 deelnemers: 260 zzp'ers en 254 mkb'ers. Het veldwerk vond plaats van 5 tot en met 27 augustus 2026. De resultaten zijn gewogen naar bedrijfsgrootte en sector en zijn gebaseerd op de eigen beoordeling van ondernemers, niet op gecontroleerde financiële gegevens.

Contactgegevens

Wouter Bouma

ING Research (Economisch Bureau) Particulier

Zakelijk: ZZP en MKB

Wholesale Banking: operations & transaction services

ING Nederland fonds

wouter.bouma@ing.com

Kopieer link

<https://nieuws.ing.nl/nl-NL/273189-ing-onderzoek-onzekerheid-over-kosten-en-beleid-remt-investeringen-van-ondernemers/>